

[Landbrugsministeren.]

til saadanne Udvalg, men de bliver jo Repræsentanter for Laantagerne. Det vil blive en overordentlig vanskelig Opgave for dem at holde igen overfor Laantagerne og for øvrigt ogsaa overfor disses Kreditorer, naar de skal til at bedømme Akkordens Holdbarhed, og om den Nedbringelse af Gælden, der nu foretages, er forsvarlig.

Og hvad angaar det andet Hovedformaal, de faar, nemlig at bedømme Ejendommens Værdi — der staar jo i Lovforslaget, at Gælden skal være nedbragt til Ejendommens Værdi, det vil sige det, der skønnes at være Ejendommens Værdi —, er det klart, at de bliver udsat for et forfærdeligt Pres baade fra Laantagerne og Kreditorerne. Begge Parter vil selvfølgelig anlægge en saa optimistisk Betragtning som muligt ved Bedømmelsen af Mandens personlige Kvalifikationer, og de vil anlægge den samme optimistiske Betragtning ved Bedømmelsen af Akkordens Holdbarhed. Kreditorerne er jo ikke interesserede i, at Gælden nedbringes alt for meget, for det vil sige, at deres Penge er tabt minus det Beløb, de faar af Statskassen.

Endelig gælder det ogsaa, at det Skøn, de skal udøve overfor Besætning, Inventar og Ejendommen i det hele taget, vil blive saa optimistisk som muligt. Jeg maa sige, at jeg kan ikke se nogen som helst Grund til, at man faar to Udvalg: det gamle Udvalg, som skal være med til at bedømme Akkordordningens Rimelighed, og et nyt Udvalg til at bedømme Resten, til at skønne over de nævnte Forhold. Her maa man kunne nøjes med et Udvalg, som repræsenterer baade Laangiverne, Laantagerne og deres Kreditorer.

Jeg tror for øvrigt, at for at disse Udvalgs Arbejde ikke skal blive alt for vanskeligt, maa der ogsaa gives dem nogen Vejledning. Jeg kan ikke se rettere end, at ved den Bedømmelse, der skal foretages, maa man, i hvert Fald hvad angaar selve Ejendomsværdien, kunne holde sig til den Ejendomsskyldvurdering, der foreligger. En anden Ting er det med Besætning og Inventar. Her maa man selvfølgelig have et Skøn, og jeg maa derfor mene, at det sikreste vil være, at de vurderer Besætning, Inventar og deslige, men holder sig til Ejendomsskylden som den Værdimaaler, der er gældende med Hensyn til selve Ejendommens Værdi.

Endelig mener jeg, at man, naar Staten skal gaa med til et saadant Udlaan, som man paa Forhaand maa være klar

over man løber en ikke ringe Risiko ved, maa forlange — som vi gjorde det i sin Tid — en vis Garanti for at være nogenlunde sikker paa, at Pengene ikke bliver helt smidt ud af Vinduet. Det gør man jo ogsaa i alle andre Tilfælde. Jeg kan her henvise f. Eks. til de Forhandlinger, som jeg ser er ført om Krisekasser for Arbejdere. Dér forlanger man ustandselig, at der ydes en Indsats fra Arbejdernes egen Side, naar de skal have Laan og Tilskud fra Staten. Her foreslaar man, at Staten skal laane 10 Mill. Kr. ganske blankt til Landmændene, uden at der kræves nogen som helst Kaution eller Garanti fra anden Side. Det Standpunkt, vi indtog som Opposition: at man for at gaa med til en Laangivning udover Ejendomsskylden maatte kræve en 25 pCt.s Garanti fra Kommunernes Side eller anden Sikkerhedsstillelse, er et Standpunkt, som jeg ogsaa synes man maa holde paa er rimeligt i den nuværende Situation, som jo i højeste Grad ligner den, vi den Gang havde.

Der er maaske nogle, der vil mene, at der saa kommer alt for lidt ud af Forslaget; Kommunerne vil være forsigtige, Kautionisterne vil være forsigtige. Men naar man nu erindrer sig den uhyre Forsigtighed, Venstre udviste i 1927—28, da de ikke en Gang vilde være med til en delvis Risiko, kan jeg ikke forstaa, at man nu mener, at Situationen er saaledes, at man slet ingen Betingelser behøver at stille.

Jeg maa ogsaa sige, at det forekommer mig ganske naturligt, at der fra lokale Folk, lokale Institutioner, som jo bedre kan bedømme de paagældendes personlige Kvalifikationer, Ejendommenes Tilstand i det hele taget og de økonomiske Forhold paa Stedet, maa foreligge Anbefaling, og en Anbefaling, hvormed følger en økonomisk Risiko, selv om denne ikke er af alt for stort Omfang. Det er et Krav, man med fuld Ret maa kunne stille, ogsaa fordi jeg er bange for, at Laangivningen ellers slet ikke faar nogen Betydning for de paagældende Landmænd, som i første Række synes at faa Pengene. Hvis man ikke stiller et saadant Krav, er jeg overordentlig bange for, at de 10 Mill. Kr. — og de kan jo blive efterfulgt af 20, 50, ja maaske 100 Mill. Kr., hvis Forslaget gennemføres i den nuværende Skikkelse — ikke bliver givet til Landmændene, men bliver udbetalt til Kreditorerne, fordi man ikke faar Gælden nedbragt til en Størrelse, som er forsvarlig, og som der er Mulighed for, at den paa-